

POLITECHNIKA
GDAŃSKA

KRYSTIAN ZAWADZKI

EKONOMICZNE EFEKTY
ORGANIZACJI
WIELKOFORMATOWYCH
WYDARZEŃ SPORTOWYCH

GDAŃSK 2017

PRZEWODNICZĄCY KOMITETU REDAKCYJNEGO
WYDAWNICTWA POLITECHNIKI GDAŃSKIEJ

Janusz T. Cieśliński

REDAKTOR PUBLIKACJI NAUKOWYCH

Michał Szydłowski

REDAKTOR SERII

Błażej Prusak

RECENZENCI

Zygmunt Waškowski

Jolanta Żyśko

REDAKCJA JĘZYKOWA

Agnieszka Frankiewicz

PROJEKT OKŁADKI

Jolanta Cieślawska

Wydano za zgodą
Rektora Politechniki Gdańskiej

Oferta wydawnicza Politechniki Gdańskiej jest dostępna pod adresem
www.pg.edu.pl/wydawnictwo/katalog
zamówienia prosimy kierować na adres wydaw@pg.edu.pl

Utwór nie może być powielany i rozpowszechniany, w jakiegokolwiek formie
i w jakikolwiek sposób, bez pisemnej zgody wydawcy

© Copyright by Wydawnictwo Politechniki Gdańskiej, Gdańsk 2017

ISBN 978-83-7348-708-6

WYDAWNICTWO POLITECHNIKI GDAŃSKIEJ

Wydanie I. Ark. wyd. 20,6, ark. druku 17,75, 164/965

Druk i oprawa: Volumina.pl Daniel Krzanowski
ul. Księcia Witolda 7-9, 71-063 Szczecin, tel. 91 812 09 08

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	5
Podziękowania	7
1. WSTĘP	9
2. IMPREZY SPORTOWE JAKO WYDARZENIA WIELKOFORMATOWE	18
2.1. Znaczenie wydarzeń i ich klasyfikacja	18
2.2. Atrybuty wydarzeń wielkoformatowych	22
2.3. Pojęcie wydarzeń wielkoformatowych na gruncie polskim	28
2.4. Propozycja definicji wydarzenia wielkoformatowego	31
2.5. Największe imprezy sportowe w świetle definicji wydarzeń wielkoformatowych	34
2.5.1. Geneza	34
2.5.2. Wzrost ilościowy	36
2.5.3. Wyjątkowość	40
2.5.4. Atrakcyjność	42
2.5.5. Koszty organizacji i źródła ich finansowania	45
2.6. Fazy wydarzeń sportowych i ich znaczenie w kontekście oddziaływania na organizatora	49
2.7. Podsumowanie	56
3. ODDZIAŁYWANIE WIELKOFORMATOWYCH WYDARZEŃ SPORTOWYCH NA SYTUACJĘ SPOŁECZNO-GOSPODARCZĄ ORGANIZATORA JAKO PRZEDMIOT BADAŃ EKONOMICZNYCH	59
3.1. Znaczenie dziedzictwa wielkoformatowych wydarzeń sportowych	59
3.2. Teoretyczne podstawy ekonomicznego oddziaływania wielkoformatowych wydarzeń sportowych	69
3.2.1. Efekt pierwotny	70
3.2.2. Efekt wtórny	73
3.2.3. Efekty trudno mierzalne	80
3.3. Najważniejsze obszary ekonomicznego oddziaływania wielkoformatowych wydarzeń sportowych	84
3.3.1. Infrastruktura	84
3.3.2. Obiekty sportowe	92
3.3.3. Przepływ turystyczny	97
3.3.4. Rynek pracy	101
3.4. Podsumowanie	104
4. TRADYCYJNE METODY OCENY WPLYWU WIELKOFORMATOWYCH WYDARZEŃ SPORTOWYCH NA GOSPODARKĘ ORGANIZATORA	107
4.1. Analiza <i>input-output</i>	108
4.2. Modele równowagi ogólnej	110
4.3. Analiza korzyści i kosztów	112
4.4. Modelowanie ekonometryczne	113
4.5. Podsumowanie	119
5. WYKORZYSTANIE METODY WYCENY WARUNKOWEJ DO OSZACOWANIA TRUDNO MIERZALNYCH EFEKTÓW WIELKOFORMATOWYCH WYDARZEŃ SPORTOWYCH	123
5.1. Przegląd metod stosowanych do wyceny dóbr trudno mierzalnych	123
5.2. Metoda wyceny warunkowej w świetle teorii użyteczności	127

5.3. Wycena warunkowa trudno mierzalnych efektów wielkoformatowych wydarzeń sportowych traktowanych jako dobra publiczne	132
5.4. Wskazówki i zalecenia dotyczące przeprowadzania badań metodą wyceny warunkowej	135
5.5. Dotychczasowe zastosowania metody wyceny warunkowej w obszarze sportu	150
5.6. Podsumowanie	154
6. ANALIZA ZALEŻNOŚCI POMIĘDZY ORGANIZACJĄ WIELKOFORMATOWYCH WYDARZEŃ SPORTOWYCH A EFEKTAMI W PAŃSTWACH GOSPODARZACH	156
6.1. Koncepcja badań	156
6.2. Analiza zależności pomiędzy organizacją wielkoformatowych wydarzeń sportowych a wybranymi wskaźnikami makroekonomicznymi	160
6.2.1. Odchylenia wskaźników makroekonomicznych w stosunku do państw grupy odniesienia	176
6.2.2. Analiza wskaźników dotyczących ruchu turystycznego	185
6.3. Analiza zależności na poziomie regionalnym	191
6.3.1. Przypadek Katalonii – Barcelona 1992	192
6.3.2. Przypadek Attyki – Ateny 2004	196
6.3.3. Przypadek Piemontu – Turyn 2006	200
6.4. Podsumowanie	204
7. EFEKTY TRUDNO MIERZALNE WIELKOFORMATOWEGO WYDARZENIA SPORTOWEGO – PRZYPADEK EURO 2012 W POLSCE	206
7.1. Założenia do prowadzonych badań	206
7.2. Postrzeganie trudno mierzalnych efektów organizacji Euro 2012	217
7.3. Wycena trudno mierzalnych efektów organizacji Euro 2012 i badanie determinant wartości gotowości do zapłaty	221
7.4. Agregacja wartości średnich gotowości do zapłaty i ich porównanie z poniesionymi nakładami na rzecz organizacji Euro 2012	239
7.5. Podsumowanie	246
8. ZAKOŃCZENIE	248
ZAŁĄCZNIKI	253
BIBLIOGRAFIA	261
Streszczenie w języku polskim	281
Streszczenie w języku angielskim	282